

1/13

ด่วนมาก

ที่ สร ๐๒๐๒/๒๒๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑ มีนาคม ๒๕๒๔

เรื่อง แผนแม่บทโครงการพัฒนาดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือที่ สร ๐๒๐๒/๗๒ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๒๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือที่ สร ๐๔๑๒/๑๐๔ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๒๔ และ
 ภาพถ่ายหนังสือที่ สร ๐๓๐๔/๗๒๐๐ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔

ตามที่ได้แจ้งมาว่า ได้ส่งแผนแม่บทโครงการพัฒนาดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานประมาณ
 พิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว นั้น

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ
 สำนักงานประมาณได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
 แล้ว ความละเอียดปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
 และสังคมแห่งชาติ และสำนักงานประมาณที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๒๔ ลงมติให้ความเห็น
 ขอบในหลักการโครงการ ฯ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้กระทรวงเกษตร
 และสหกรณ์ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกันพิจารณา
 ในรายละเอียดของโครงการ ฯ บรรจุในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๕ ต่อไป

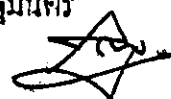
จึงเรียนยืนยันมา และได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบด้วยแล้ว.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

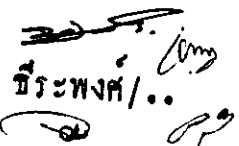
(นายปดิ่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร ๒๔๑๒๒๒๐

ด่วนมาก

ที่ สร.๐๒๐๒/๒๕๕๔

18
2/13

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

6 มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง แผนแม่บทโครงการพัฒนาถิ่นเกิดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือที่ สร.๐๔๖๒/๐๐๔ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือที่ สร.๐๓๐๔/๐๑๒๐ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ตามที่ได้นำเสนอความเห็นเกี่ยวกับแผนแม่บทโครงการพัฒนาถิ่นเกิดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

เกี่ยวกับเรื่องนี้ สำนักงบประมาณได้พิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ความละเอียดปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือของสำนักงบประมาณที่ส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๔ ลงมติให้ความเห็นชอบในหลักการโครงการ ฯ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกันพิจารณาในรายละเอียดของโครงการ ฯ บรรจุในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๕ ต่อไป
จึงเรียนมาเพื่อทราบ.

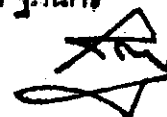
ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายปอง ปิณฑ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประสานคณะรัฐมนตรี

โทร.๒๕๖๒๒๒๐

ด่วนมาก
ที่ สร.๐๒๐๒/๒๕๕๐

19
3/13

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

6 มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง แผนแม่บทโครงการพัฒนาถิ่นเก็บผักชะวักนอกเขียงเหนือ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

อ้างถึง หนังสือที่ สร.๐๓๐๔/๓๗๒๐ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ภาพถ่ายหนังสือที่ สร.๐๔๐๒/๐๐๔ ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔

ตามที่ได้ออกความเห็นเกี่ยวกับแผนแม่บทโครงการพัฒนาถิ่นเก็บผักชะวักนอกเขียงเหนือ ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี นั้น

เกี่ยวกับเรื่องนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ความละเอียดปรากฏตามภาพถ่ายหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้นำส่งมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๔ ลงมติให้ความเห็นชอบในหลักการโครงการ ฯ ความที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้กระทรวง เกษตรและสหกรณ์และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกันพิจารณาในรายละเอียดของโครงการ ฯ บรรจุในแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๕ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายพลตัง ปิฎล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

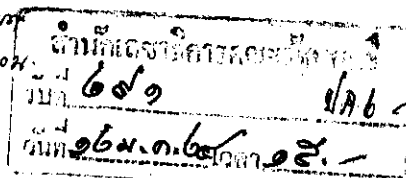
กองการประชุมคณะรัฐมนตรี
โทร. ๒๕๑๒๒๒๐

พ.ร.บ.

13 ม.ค.

9.30 น.

ที่ สร. 0912/104

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

พัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

12 มกราคม 2524

เรื่อง แผนแม่บทโครงการพัฒนาดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี คำนวณที่ สร. 0202/73 ลงวันที่ 2 มกราคม 2524

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งแผนแม่บทโครงการพัฒนาดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามความละเอียดเรียบร้อยแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

1. ปัญหาดินเค็มนับว่าเป็นปัญหาที่จะทวีความรุนแรงขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กล่าวคือ มีพื้นที่ดินเค็มที่เป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผลผลิตข้าวอยู่ถึง 17.8 ล้านไร่หรือร้อยละ 16.73 ของพื้นที่เกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่อีกส่วนหนึ่งซึ่งเริ่มมีปัญหาเกี่ยวกับการแพร่กระจายของดินเค็มอยู่ถึง 19.4 ล้านไร่ ปัญหาดินเค็มดังกล่าวนี้เป็นอุปสรรคอย่างสำคัญต่อการยกระดับความเป็นอยู่ทางเศรษฐกิจ และสังคมของชาวชนบทที่ยากจนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. แผนแม่บทโครงการพัฒนาดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอมานี้จัดได้ว่าสอดคล้องอย่างยิ่งต่อแนวนโยบายการพัฒนาชนบทที่มุ่งแก้ไขสาเหตุของความยากจน และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลผลิตที่บรรลุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 แต่อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตบางประการ เกี่ยวกับพื้นที่ และแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 พื้นที่ที่จะดำเนินการตามโครงการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีปัญหาดินเค็มอยู่แล้ว ยังไม่สอดคล้องกับพื้นที่ที่มีความยากจนหนาแน่นสูง

2.2 สำหรับแนวทางโครงการป้องกันการแพร่กระจายของดินเค็มนั้นควรที่จะจัดให้มีการสำรวจและศึกษาเสียก่อนให้เรียบร้อย ก่อนที่จะจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อที่จะได้ทราบถึงสถานการณ์ที่ประหยัค และจัดวิธีการดำเนินงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของพื้นที่ที่ย่อมแตกต่างกันไป ทั้งนี้ให้เน้นการศึกษาและการดำเนินงานในพื้นที่ที่มีความยากจนหนาแน่นสูงด้วย

2.3 ในการพัฒนาพื้นที่ดินเดิมเพื่อการเพิ่มผลผลิตนั้นเป็นงานที่เกี่ยวข้องหลายส่วนราชการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงเห็นสมควร เสนอแนะให้จัดทำแผนการประสานงานการดำเนินงานในพื้นที่ให้ชัดเจนมากกว่าที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการรับผิดชอบเอง เป็นส่วนใหญ่ เพราะจะไม่เป็นการประหยัคงบประมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณทางด้านบุคลากร ตัวอย่างเช่น กรมพัฒนาที่ดินควร เป็นผู้รับผิดชอบ เกี่ยวกับการวิจัยการเพิ่มผลผลิตในพื้นที่ดินเดิม และการแก้ปัญหาที่ดินเดิม ส่วนงานด้านการฝึกอบรมและเผยแพร่ น่าจะมอบให้กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นผู้รับผิดชอบมากกว่า เป็นต้น

3. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงเห็นควร เสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดังนี้

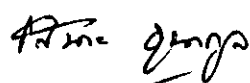
3.1 เห็นชอบด้วยในหลักการและเหตุผลของโครงการพัฒนาที่ดินเดิมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.2 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามข้อ 2 ไปปรับปรุงแผนแม่บทโครงการพัฒนาที่ดินเดิมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนการกำหนดพื้นที่ดินเดิมที่จะดำเนินการตามโครงการนั้นให้ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป

3.3 ให้เสนอแผนแม่บทที่ได้รับการปรับปรุงแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีขอบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาคำเนินการต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายเสนาะ อุณาคุล)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ด่วนมาก

ที่ สร 0308/77-20

สำนัก
รับ ๑๕๐๓
วันที่ ๑๕ ก.พ. ๖๕

สำนักงานประมาณ

6/13

15

๔ กุมภาพันธ์ 2524

เรื่อง แผนแม่บทโครงการพัฒนาที่ดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ สร 0202/74 ลงวันที่ 2 มกราคม 2524 และ
หนังสือที่ สร 0202/713 ลงวันที่ 19 มกราคม 2524

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้พิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

เรื่องกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอแผนแม่บทโครงการพัฒนาที่ดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ.
2525 - 2529 เพื่อขอความเห็นชอบในหลักการและบรรจุในแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 5 ความแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานประมาณพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

1. ขณะนี้พื้นที่ที่เป็นปัญหาเรื่องดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 17.8 ล้านไร่ และเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการแพร่กระจายของดินเค็มสูงอีกประมาณ 19.4 ล้านไร่ รวมเป็นพื้นที่ที่มีปัญหา ดินเค็มทั้งสิ้น 37.2 ล้านไร่ ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด 106.4 ล้านไร่ นับว่าสูงมาก เพราะคิดเป็นร้อยละได้ถึง 34.96 จึงจำเป็นจะต้องรีบแก้ไขโดยด่วน เพราะดินเค็มเป็นอุปสรรคสำคัญ ในการเพาะปลูกทำให้ผลผลิตก่อไร่มากมาย ยิ่งดินเค็มจัดยิ่งปลูกพืชไม่ไค้ผลผลิตเลย

2. โครงการพัฒนาที่ดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์ที่จะป้องกันการแพร่กระจาย ของดินเค็มและกำจัดดินเค็มให้หมดไป โดยแก้ไขดินเค็มให้อยู่ในสภาพปกติ เพื่อให้มีการพัฒนาใช้ที่ดินเค็ม โดยการจัดการดิน น้ำ และพืช ให้เหมาะสมกับสภาพดินเค็ม เพื่อให้การใช้ที่ดินที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผล ทอບแทนทางเศรษฐกิจสูงสุดทำให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้นจากผลผลิตที่เพิ่มขึ้น จึงเป็นโครงการที่ควรได้รับการ สนับสนุนให้เริ่มดำเนินการได้ เพราะทรงตามนโยบายของรัฐบาลอยู่แล้วที่จะปรับปรุงมาตรฐาน การครองชีพของราษฎรให้สูงขึ้น

3. ค่าลงทุนภาคีรัฐบาลที่จะกระจายตามโครงการนี้ในช่วง 15 ปี ประมาณ 493 ล้านบาท นั้น เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนในระยะแรกในช่วงแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ 5 ประมาณ 290.9 ล้านบาท และเป็นค่าบำรุงดูแลรักษาค้นคืนคลองระบายน้ำ เพื่อชักขวางทางเดินของน้ำใต้ดินคลองระบายน้ำ ในพื้นที่ราบและคันดินปึก้าง และระบบระบายน้ำประมาณร้อยละ 10 ของค่าก่อสร้างเท่านั้น (202 ล้านบาท) ซึ่งเมื่อรวมกับต้นทุนภาคเอกชนแล้วผลตอบแทนที่ได้รับนับว่าคุ้มกับค่าลงทุน

/ 4. จากเหตุผล.....

4. จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นเป็นการสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะให้ความเห็นชอบ
ในหลักการแผนแม่บทโครงการพัฒนาที่ดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และให้บรรจุในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้ ส่วนการเงินสำนักงานประมาณจึงได้จัดสรรให้ตามความจำเป็นและตามกำลังเงิน
ของประเทศเป็นปี ๆ ไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าเสนอประกอบเป็นข้อพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายสุธี สิงห์เสนห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

กองวิเคราะห์ 4

โทร. 2823118

บันทึกข้อความ

5

๑/๒3

ส่วนราชการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ วันที่

เรื่อง

- ๒ -

๒. การประเมินโครงการ จากการประเมินผลตอบแทนโดยอาศัยวิธีการต่าง ๆ
ปรากฏว่าได้ผลตอบแทนเกี่ยวกับการลงทุนสูงทุกวิธี จึงสมควรที่จะได้รับการสนับสนุน

๓. ข้อพิจารณา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นว่าเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้ความเห็นชอบ
ในหลักการดำเนินโครงการพัฒนาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติพิจารณาบรรจุในแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ ซึ่งสำนักงานประมาและ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้พิจารณาเห็นความเห็นด้วยแล้ว สำนักงานประมาและ
มีความเห็นดังนี้

(๑) โครงการนี้ เป็นโครงการที่ควรได้รับการสนับสนุนให้เริ่มดำเนินการได้
เพราะตรงตามนโยบายของรัฐบาลที่จะปรับปรุงมาตรฐานการครองชีพของราษฎรให้สูงขึ้น

(๒) ค่าลงทุนภาครัฐบาลที่จะต้องจ่ายตามโครงการนี้ในช่วง ๑๕ ปี ประมาณ ๔๔๓
ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนในระยะแรกในช่วงแผนพัฒนา ฯ ฉบับที่ ๕ ประมาณ ๒๕๐.๕ ล้านบาท
และเป็นการบำรุงกุศลรักษาคืนลูกคลองระบายน้ำ เพื่อชักขวางทางเดินของน้ำใต้ดินคลองระบายน้ำในพื้นที่ราบและ
คันดินปึกวาง และระยะระบายน้ำประมาณ ๑๐ % ของค่าก่อสร้างเท่านั้น (๒๐๒ ล้านบาท) ซึ่งเมื่อรวมกับต้นทุน
ภาคเอกชนแล้วผลตอบแทนที่ได้รับนับว่าคุ้มค่าลงทุน

(๓) จึงเห็นเป็นการสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะให้ความเห็นชอบในหลักการแผนแม่บท
โครงการพัฒนาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และให้บรรจุในแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ ได้
ส่วนการเงินสำนักงานประมาและจัดให้จัดสรรให้ตามความจำเป็นและตามกำลังเงินของประเทศเป็นปี ๆ ไป

สำหรับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีความเห็นดังนี้

(๑) โครงการนี้จัดได้ว่าสอดคล้องอย่างยิ่งค่อนแนวนโยบายการพัฒนาชนบทที่มุ่งแก้ไข
สาเหตุของความยากจน และปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเพิ่มผลผลิตที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๕ แคอย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตบางประการ เกี่ยวกับพื้นที่ และแนวทางการดำเนินงานดังนี้

ก. พื้นที่ที่จะดำเนินการตามโครงการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีปัญหาดินเค็ม
อยู่แล้ว ยังไม่สอดคล้องกับพื้นที่ที่มีความยากจนหนาแน่นสูง

ข. สำหรับแนวทางโครงการป้องกันการแพร่กระจายของดินเค็มนั้นควรที่จะจัด
ให้มีการสำรวจและศึกษาเสียก่อนให้เรียบร้อย ก่อนที่จะจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อที่จะได้ทราบแหล่งทางการลงทุนที่ประหยัด
และจัดวิธีการดำเนินงานให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของพื้นที่ที่ข้มแตกต่างกันไป ทั้งนี้ให้เน้นการศึกษาและการ
ดำเนินงานในพื้นที่ที่มีความยากจนหนาแน่นสูงด้วย

ค. /

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

10/13

ที่ _____ วันที่ _____

เรื่อง _____

- ๓ -

ก. ในการพัฒนาพื้นที่เพิ่มเติมเพื่อการเพิ่มผลผลิตนั้นเป็นงานที่เกี่ยวกับหลายส่วนราชการ จึงเห็นสมควร
เสนอแนะให้จัดทำแผนการประสานงานการดำเนินงานในพื้นที่ให้ชัดเจนมากกว่าที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการรับผิดชอบเอง
เป็นส่วนใหญ่ เพราะจะไม่เป็นการประหยัทั้งงบประมาณโดยเฉพาะอย่างยิ่งงบประมาณทางด้านบุคลากร ตัวอย่างเช่น
กรมพัฒนาที่ดินควร เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการวิจัยการเพิ่มผลผลิตในพื้นที่เพิ่มเติม และการแก้ปัญหาที่ดินเพิ่มเติม ส่วนงาน
ด้านการฝึกอบรมและเผยแพร่แนะนำจะมอบให้กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นผู้รับผิดชอบมากกว่า เป็นต้น

(๒) จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

ก. เห็นชอบด้วยในหลักการและเหตุผลของโครงการพัฒนาที่ดินเพิ่มภาคตะวันออก

เจียงเหนือ

ข. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามข้อ (๑) ไปปรับปรุงแผนแม่บทโครงการพัฒนาที่ดินเพิ่มภาคตะวันออกเจียงเหนือ
ส่วนการกำหนดพื้นที่เพิ่มเติมที่จะดำเนินการตามโครงการนั้นให้ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับสำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป

ค. ให้เสนอแผนแม่บทที่ได้รับการปรับปรุงแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีขอ-บรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ ๕

๔. ความเห็น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงขอประทานเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา.

สทอ ๑๓๓๖ มส.

พลตรี ประสงค์ อติเรกสาร

(ประมาณ อติเรกสาร)

รองนายกรัฐมนตรี

๒๕ กพ. ๒๕๒๕

ทค ๑.๐.๑๒๓๓

Handwritten signature

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

Handwritten signature

1๓๓๐ ท.๓๓๓.

ในโอกาสที่...

Handwritten signature

๒๕๑๑ ๒๕๒๕

Handwritten signature

1๓๓๐ มส. ๑๓๓๓

พ.ด.๑.

มส.

๑๖ ก.พ. ๒๕๒๕

๐๒๐.

Handwritten signature

กม. ๒๕๖๐
๒๔๖๐
11/20๖๐

7

6๐๘๖๑	๖๓.๖
๖๖๘.๐๖๓	๐๘.๖๐

ที่ กส.๐๙๐๕(๕) / ๖๖๖๖๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 11/13

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง แผนแม่บทโครงการพัฒนาที่ดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนแม่บทโครงการพัฒนาที่ดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๓๐ ชุด

ตามที่ ราชบัณฑิตยสถาน และคณะได้ไปตรวจราชการที่จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ และได้มีมติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำแผนแม่บทในการแก้ไขที่ดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น บัดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาที่ดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๘ รวม ๕ ปี เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยมีสรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. หลักการและเหตุผล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ทั้งหมด ๑๐๖.๔ ล้านไร่ ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพในการเกษตรกรรมมีฐานะความเป็นอยู่ยากจน เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรที่เกษตรกรได้รับอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งมีสาเหตุที่สำคัญอันหนึ่งคือ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ และดินไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก คือมีดินเค็มกระจายอยู่ทั่วไปในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีความเค็มระดับต่าง ๆ กันมากถึง ๑๓.๔ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมด และโดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นดินเค็มจัดเนื้อที่ประมาณ ๑.๕ ล้านไร่ ไม่สามารถปลูกพืชให้ผลผลิตได้เลย นอกจากพื้นที่ดินเค็มดังกล่าวข้างต้นแล้วยังมีบริเวณที่ราบสูงซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการแพร่กระจายของดินเค็มสูง และเป็นต้นเหตุที่สำคัญในการเกิดดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งบริเวณดังกล่าวมีพื้นที่มากถึง ๑๕.๔ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑๔.๒๓ ของพื้นที่ทั้งหมด และเมื่อรวมบริเวณพื้นที่ที่มีปัญหาดินเค็มทั้งหมดจะมีพื้นที่ถึง ๓๑.๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๔.๕๖ ของพื้นที่ทั้งภาคนี้ และปัญหาดังกล่าวนี้ในอนาคตนับวันจะมีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว จะเห็นได้จากเมื่อปี ๒๕๐๓ ไม่พบว่ามีดินเค็มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลย ซึ่งถ้าหากปล่อยไว้ให้ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น โดยมีได้เร่งรีบแก้ไขแล้วจะทำให้เกิดปัญหากระทบทางด้านสังคม และการเมืองอย่างรุนแรงขึ้นในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยมุ่งที่จะเพิ่มผลผลิต และรายได้ของเกษตรกรในเขตพื้นที่ดินเค็มให้สูงขึ้น โดยการพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ และป้องกันการเกิดและการแพร่กระจายของดินเค็ม จะสามารถเพิ่มผลผลิตให้เกษตรกรได้มากขึ้นกว่า

12/13

เกมเฉลี่ยไร่ละ ๒๔.๗. ถึงคอปี้ หรือเกษตรกรจะมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเกมเฉลี่ยครอบครัวละ ๒๔,๗๒๒.๑๐ บาทคอปี้ โดยมีเป้าหมายพื้นที่ทำเนิงานใน ๔ พื้นที่ ในจังหวัดนครราชสีมา มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ขอนแก่น และบุรีรัมย์ ครอบคลุมเนื้อที่ ๔,๔๓๑,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ได้รับประโยชน์ ๔๒,๑๑๐ ครอบครัว ระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี คือ ปี พ.ศ.๒๕๒๕ ถึง พ.ศ.๒๕๒๙

๓. แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงหลักใหญ่ ๆ คือ การป้องกันการ เกิดกินเค็ม และการกำจัดกินเค็มให้หมดไป และการใช้ที่ดินเค็มโดยการ จัดการดิน น้ำ พืช ให้เหมาะสมกับสภาพความเค็ม เพื่อให้มีการใช้ที่ดินที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดผลตอบแทนทางเศรษฐกิจสูงสุด โดยได้กำหนดแผนการดำเนินงานไว้ ๒ แผน คือ แผนการป้องกันการแพร่กระจายและการแก้ไขกินเค็ม เพื่อแก้ไขต้นเหตุแห่งความเค็ม โดยการรักษาน้ำหรือปรับปรุงคุณภาพ และคุณภาพของสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม และเพื่อป้องกันมิให้มีการขยายขอบเขตการแพร่กระจายของพื้นที่กินเค็ม ตลอดจนการแก้ไข กินเค็ม โดยการทำकुคลองระบายไ้ดินที่มีเกลือสะสมอยู่ เบนลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อลดระดับความเค็มของดินลงเรื่อย ๆ จนหายไปใ้ที่สุด และแผนการปรับปรุงการเพิ่ม ผลผลิตโดยอาศัยวิชาการ เกษตรแผนใหม่เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้ไ้สูงสุด

๔. งบประมาณดำเนินการ จำนวน ๒๕๐,๔๕๓,๓๕๐ บาท ในระยะเวลา ๕ ปี คือ พ.ศ.๒๕๒๕-พ.ศ.๒๕๒๙ ซึ่งงบประมาณส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๐.๔ เป็นการจ้างเหมา ให้เอกชนเข้ามาดำเนินการในการสร้างระบบการป้องกัน และการแก้ไขกินเค็ม

๕. การดำเนินงาน กรมพัฒนาที่ดินเป็นเจ้าของเรื่อง และจะร่วมประสาน งานกับกรมส่งเสริมการเกษตรกรมป่าไม้ กรมทรัพยากรธรณี กรมชลประทาน และส่วน ราชการอื่นที่เกี่ยวข้องในหน้าที่หลัก ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวรับผิดชอบ

๖. การประเมินโครงการ ได้ดำเนินการหักส่วนลดและผลประโยชน์ของ ต้นทุนของโครงการกลับมาสู่ปัจจุบัน และใช้อัตราส่วนลดร้อยละ ๑๒ คอปี้ โดยอาศัยวิธีการ ต่าง ๆ ๓ วิธีคือ

วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ	๖,๒๑๔.๒ ล้านบาท
วิธีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C)	๒.๗
วิธีอัตราผลตอบแทน สูงกว่า (IRR)	๕๐ %

จากการประเมินผลตอบแทนทั้ง ๓ วิธีนี้จะมีผลตอบแทนคุ้มกับการลงทุนสูง ทุกวิธี จึงสมควรที่จะได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินการพัฒนาเป็นอย่งยิ่ง

13/13

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงเรียนมาเพื่อให้โปรดเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการดำเนินโครงการพัฒนาดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาบรรจุในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายบรรหาร ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมพัฒนาที่ดิน

โทร. ๕๓๔๒๔๔๐